

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3260/2021
22.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Милојичић, адвокат из ..., против туженог „Лучић Пригревица“ АД Нови Сад, чији је пуномоћник Милош Илић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3239/20 од 30.11.2020. године, у седници одржаној 22.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3239/20 од 30.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 225/17 од 30.07.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да је повучена тужба од 12.04.2017. године, у делу који се односи на накнаду зараде за рад у дане државних и верских празника. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тужилац тражио да га тужени врати на послове и радне задатке, које је обављао пре доношења решења о отказу уговора о раду, у складу са стручном спремом и радним способностима. Ставовима трећим и четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и поништено је решење о отказу уговора о раду број ...-.../... од 10.02.2017. године и туженом је наложено да тужиоца врати на рад. Ставовима петим и шестим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име неисплаћене зараде за децембар 2016. године, јануар и фебруар 2017. године и на име накнаде увећане зараде за рад ноћу за септембар 2015. године, јул, август и септембар 2016. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом чија су висина и датуми доспећа ближе одређени у овим ставовима изреке. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му исплати законску затезну камату на досуђене месечне износе, чија су висина и период за који потражује законску затезну камату ближе одређени у овом ставу изреке. Ставом осмим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име вишка сати и на име накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора исплати појединачне износе са законском затезном каматом чија су висина и

дати доспећа ближе наведени у овом ставу изреке. Ставом деветим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 240.074,62 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3239/20 од 30.11.2020. године, жалба туженог је одбијена и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем и утврђујућем делу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије, другостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, као ревизијски разлог из члана 407. став 1. тачка 3. истог закона, јер је у поступку одлучивања о жалби туженог изјављеној на првостепену пресуду, правилно применио одредбе члана 386. став 1. и члана 396. став 1. ЗПП, испитујући првостепену пресуду у оном делу у коме се побија жалбом и оцењујући у образложењу пресуде битне жалбене наводе, који се понављају и у ревизији, правилно закључујући да првостепени суд када је усвојио тужбени захтев тужиоца и наложио туженом да врати тужиоца на рад у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду, није прекорачио тужбени захтев, односно одлучио о захтеву који у овој парници није постављен, што у свему прихвата и овај суд, будући да нема квалитативног прекорачења тужбеног захтева у смислу члана 393. став 2. ЗПП јер захтев за враћање на послове одређеног радног места садржи захтев за враћање на рад. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време на основу Уговора о раду закљученог 01.07.2006. године, за обављање послова ..., а Уговором о раду од 31.12.2007. године тужилац је засновао радни однос код туженог на радном месту Анексом бр. 2 уговора о раду од 01.06.2010. године, тужилац је премештен на радно место ... у складу са усвојеним Правилником о организацији и систематизацији радних места. Анексом бр. 3 уговора о раду од 01.02.2011. године, измењен је Уговор о раду и Анекс бр. 2 и тужилац премештен на радно место референт за ... и обавља послове у складу са описом послова утврђеним у анексу (ближе наведено у првостепеној пресуди). Спорним решењем туженог од 10.02.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду са припадајућим анексима, због повреде радне обавезе на основу члана 179. став 2. тачке 1, 3. и 5. Закона о раду, јер је тужилац по налогу послодавца имао радну обавезу вођења радних налога за запослене у Служби Прегледом радних налога сачињених у периоду

од 01.05.2016. године до 31.10.2016. године тужилац је неправилно попуњавао радне налоге за запослене, мимо поштовања група послова утврђених Правилником о организацији и систематизацији радних места код послодавца од 16.03.2015. године, што је имало за последицу неправилно уписивање остварених радних сати од стране запослених, чиме је према наводима туженог, учинио повреду радне обавезе из члана 77. став 1. и 2. Правилника о раду и одредбе члана 6. тачка 6.3 подтачка 1. и 3. Анекса бр. 2 уговора о раду. Решење о отказу тужиоцу је достављено путем огласне табле 17.02.2017. године, у складу са чланом 185. став 4. Закона о раду. Решењу од 10.02.2017. године претходило је упозорење од 10.01.2017. године о постојању разлога за отказ уговора о раду (које му је уручено 25.01.2017. године путем огласне табле у складу са чланом 180. и 185. ЗОР), на које се тужилац изјаснио 31.01.2017. године оспоривши наводе садржане у упозорењу.

Решењем о накнади штете за неискоришћене дане годишњег одмора које је донео тужени 10.02.2017. године, утврђено је да је тужилац остварио право на накнаду штете за неискоришћених 30 радних дана из 2016. године и 2 радна дана за 2017. годину укупно 60.887,07 динара као и решење о исплати вишка сати (157 часова) према ком тужиоцу припада право на 32.640,30 динара. Наведене износе тужени није исплатио тужиоцу. Тужиоцу у периоду од 01.05.2015. године до 31.10.2016. године тужени није исплатио увећану нето зараду од 10.395,00 динара за 63 сата неисплаћеног ноћног рада, а није му исплатио ни нето зараду за децембар 2016. године, јануар и фебруар 2017. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилном применом материјалног права, одредби члана 179. став 2. тачке 1, 3. и 5, члана 180. и члана 191. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, ... 75/14), члана 77. став 1. и 2. Правилника о раду туженог и члана 6. тачка 6.3 подтачка 1. и 3. Анекса бр. 2 уговора о раду усвојили тужбени захтев.

Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005... 75/2014), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе (тачка 1); ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада (тачка 3) и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду (тачка 5).

Чланом 6. тачка 6.3 Анекса бр. 2 од 01.06.2010. године, предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако не извршава радне обавезе утврђене описом посла, по плану утврђеном од стране непосредног руководиоца (подтачка 1), ако несавесно или немарно извршава радне обавезе утврђене описом посла или додељене од стране руководиоца (подтачка 3).

Правилником о раду туженог од 25.08.2015. године у члану 77. предвиђено је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, између осталог, неизвршавањем радних обавеза утврђених описом посла, по плану утврђеном од стране непосредног руководиоца и несавесним и немарним извршавањем радних обавеза утврђених описом посла или додељених од стране руководиоца (став 1. тачка 1 и 2). Правилником о

организацији и систематизацији радних места туженог од 16.03.2015. године, између осталог, образовано је 5 група послова код туженог за које се утврђује различита вредност радног сата.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови закључили да у конкретном случају није образован ни један од наведених отказних разлога из члана 179. Закона о раду, зато што њихова правилна примена подразумева испуњеност одређених услова. Наиме, да би био законит отказ уговора о раду због повреде радне обавезе (став 2. тачка 1, 3. и 5) потребно је да постоји противправна радња запосленог и његова кривица за ту радњу у степену намере или крајње непажње, а у конкретном случају тужилац поступајући на уобичајени начин, попуњавајући радне налоге према одговарајућим рубрикама и табелама, није био свестан да у његовим радњама има неправилности које би представљале повреду радне обавезе и тиме отказни разлог који је тужиоцу стављен на терет оспореним отказним решењем.

Према садржини спорног решења од 10.02.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду јер је неправилно попуњавао радне налоге за запослене, мимо поштовања група послова утврђених Правилником о организацији и систематизацији радних места код послодавца од 16.03.2015. године, и то за запослене у сектору аграра, тј. Служби ..., што је имало за последицу неправилно уписивање остварених радних сати од стране запослених. Како суд у поступку испитивања законитости решења о отказу уговора о раду, поред осталог, испитује истинитост чињеница на основу којих је отказ дат, то је у конкретном случају утврђено да тужени нема доказе за те чињенице, имајући у виду околност да тужени није доказао да је непосредни руководилац сугерисао тужиоцу на неправилност уписивања групе послова у радним налозима. Према чињеничном утврђењу, тужилац је обављао послове пословође на терену (иако је анексом бр. 3 премештен на радно место референт за ...), што значи да је добијао три до шест радника чијим је радом руководио и контролисао њихов учинак, да је свакодневно на терену попуњавао радне налоге и достављао их руководиоцу биљне производње ББ до новембра 2016. године, а после тога ВВ. Сваки радни налог који попуни тужилац, дужан је да прегледа и потпише претпостављени, руководилац биљне производње ББ и тек након његовог потписа радни налог се достављао књиговодству ради обрачуна зараде. Тужилац није знао да је уведена 5. група послова, јер га нико није писмено нити усмено обавестио о томе. Све време је на исти начин попуњавао радне налоге, а ни надређени ни рачуноводство га нису упозорили да има пропуста у његовом раду везано за попуњавање радних налога, односно да их попуњава неправилно. За 5. групу послова тужилац је сазнао тек када је на место ББ дошао ВВ у новембру 2016. године. При томе се ни један радни налог који је тужилац попунио није могао доставити рачуноводству без претходне контроле и потписа руководиоца биљне производње. Имајући ово у виду, правилан је закључак нижестепених судова да нема противправних радњи тужиоца које представљају повреду радне обавезе из члана 77. став 1. и 2. Правилника о раду и одредбе члана 6. тачка 6.3 подтачка 1. и 3. Анекса бр. 2 уговора о раду, па нису образовани отказни разлози из члана 179. став 2. тачка 1, 3. и 5. Закона о раду. Како је тужиоцу незаконито престао радни однос, то је на основу члана 191. Закона о раду, правилно обавезан тужени да врати на рад тужиоца, као и да му исплати припадајућу зараду, увећану зараду за период ноћног рада и прековременог рада.

Ревизијским наводима се посебно указује да судови нису имали у виду да је тужиоцу од стране ББ указивано на пропусте у попуњавању радних налога. За ове наводе ревизијски суд је нашао да нису основани, будући да из чињеничног утврђења произлази да тужиочеви непосредни руководиоци, који су непосредно контролисали тачност података садржаних у радним налозима и правилност попуњавања истих ни једног момента у дужем временском периоду нису скренули пажњу на неправилност попуњавања истих налога нити затражили од тужиоца да неправилности отклони, а нема доказа ни да је тужилац био претходно обучен и упознат са начином попуњавања радних налога по групама послова на начин како је то предвиђено одговарајућим правилима туженог и да му је на постојање истих скренута одговарајућа пажња.

Претежним делом ревизијских навода се указује да суд није адекватно оценио изведене доказе. По оцени ревизијског суда овим наводима се оспорава оцена доказа, чиме се посредно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није дозвољен ревизијски разлог на основу члана 407. став 2. ЗПП.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић